

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 5 marca 2013 r.

Nr posiedzenia: 56

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Jerzy Chróścikowski.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat stanu negocjacji wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020.
 2. Informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat stanu negocjacji dotyczących następujących projektów:
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej – COM(2011) 625;
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynków”) – COM(2011) 626;
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – COM(2011) 627;
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej – COM(2011) 628;
 - rozporządzenia Rady określającego środki dotyczące ustalania niektórych dopłat i refundacji związanych ze wspólną organizacją rynków produktów rolnych – COM(2011) 629;
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 w związku ze stosowaniem płatności bezpośrednich dla rolników w odniesieniu do roku 2013 – COM(2011) 630;
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do systemu płatności jednolitych i wsparcia dla plantatorów winorośli – COM(2011) 631.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Przemysław Błaszczyk, Beata Gosiewska, Piotr Gruszczyński, Henryk Górski, Andrzej Grzyb, Jan Maria Jackowski, Kazimierz Jaworski, Marek Konopka, Wiesław Kilian, Andrzej Kobiak, Tadeusz Kopeć, Ireneusz Niewiarowski, Marian Poślednik, Grzegorz Wojciechowski, Roman Zaborowski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Krystyna Gurbiel,
 - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
 - dyrektor Departamentu Rynków Rolnych Bogumiła Kasperowicz,
 - dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich Joanna Czapla,
 - radca ministra w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Benjamin Gawlik,

- Ministerstwo Finansów:
 - zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Rolnictwa Elżbieta Milewska,
 - główny specjalista w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Wiktor Gacparski,
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - dyrektor Departamentu Ekonomicznego Unii Europejskiej Małgorzata Kałużyńska,
 - specjalista w Departamencie Ekonomicznym Unii Europejskiej Patrycja Wietrzychowska,
- związki rolnicze i branżowe oraz inne instytucje:
 - prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka Leszek Hądzlik,
 - starszy specjalista w biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych Małgorzata Romantowska,
- Parlament Europejski:
 - zastępca przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Janusz Wojciechowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1 i 2. Informacje przedstawili podsekretarze stanu w ministerstwie rolnictwa Krystyna Gurbiel i Tadeusz Nalewajk. Podkreślono, że kompromis w sprawie wspólnych ram finansowych 2014–2020 daje szanse na dalszy szybki rozwój obszarów wiejskich i rolnictwa w Polsce. Pozytywnie oceniono utrzymanie silnej pozycji zarówno wspólnej polityki rolnej (WPR) i polityki spójności w budżecie UE, jak i utrzymanie dotychczasowego udziału Polski w budżecie tych polityk. Budżet WPR stanowi blisko 40% budżetu UE, szacowana wysokość polskiego budżetu w ramach WPR na lata 2014–2020 natomiast stanowi niemal 80% ogólnego budżetu UE. Wskazano, że Polska pozostaje w gronie największych beneficjentów WPR mimo redukcji środków zarówno na poziomie UE, jak i państw członkowskich. Budżet ogólny na WPR został zmniejszony mniej więcej o 10% w cenach bieżących w porównaniu z obecnym okresem programowania. Tymczasem w wypadku Polski nastąpił wzrost o 12%, do ponad 32 mld euro. Polska jest też największym beneficjentem II filara; otrzymała 11 mld euro, co stanowi prawie 11,5% ogólnego budżetu UE. Kwota płatności bezpośrednich dla Polski wynosi ponad 21 mld euro, tj. ponad 7% budżetu UE. Podkreślono, że dzięki stopniowemu zmniejszaniu powiązania płatności bezpośrednich z danymi referencyjnymi udało się zrobić ważny krok w kierunku zbliżenia stawek płatności między państwami członkowskimi.

Przedstawiciele ministerstwa rolnictwa poinformowali również o przebiegu prac nad pakietem 7 projektów rozporządzeń związanych z reformą WPR. Celem obecnych prac w Radzie UE nad propozycjami prawnymi jest wypracowanie stanowiska, stanowiącego podstawę negocjacji z Parlamentem Europejskim. PE i Komisja ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi pracują równolegle nad tymi samymi propozycjami, przygotowując projekt opinii, który będzie stanowiskiem PE w rozmowach z Polską.

W trakcie dyskusji podnoszono, że ważny jest pozytywny dla Polski wynik negocjacji w sprawie wspólnych ram finansowych, ale niepewny pozostaje ostateczny podział środków z budżetu UE na lata 2014–2020, ponieważ musi się jeszcze odbyć debata na ten temat w Parlamencie Europejskim. Wskazywano, że porównując różne okresy płatności, należy posługiwać się wyłącznie cenami stałymi, a nie bieżącymi, jak czyni to rząd. Obecnie nie wiadomo, ile będzie wynosiła płatność w 2019 r. czy 2020 r. Przypomniano, że wydatki I filaru w latach 2007–2013 to 21 747 mln zł (z budżetu UE pochodziło 15 311 mln zł, z krajowego – 6435 mln zł), a wynegocjowano kwotę 21 100 mln zł. Oznacza to, że wynegocjowany budżet I filaru jest mniejszy niż ten, który był w poprzedniej perspektywie finansowej. Nie zmieniła się zaś powierzchnia gruntów uwzględnianych przy rozliczeniu płatności za hektar. Pozytywnie oceniono rozwiązanie, zgodnie z którym drugim źródłem finansowania przemian na polskiej wsi mają być środki z polityki spójności, czyli Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny i niewielki Fundusz Spójności.

Odpowiadając na pytania senatorów, przedstawiciele ministerstwa rolnictwa zwrócili uwagę, że w Europie od wielu lat obserwuje się tendencję do ograniczania budżetu WPR. Niektóre kraje Europy Zachodniej pytają, dlaczego chcąc dać swojemu rolnikowi 1 euro, muszą wpłacić do unijnego budżetu 1,5 euro. Podkreślali też, że głównym celem negocjacji jest dążenie do wyrównywania dopłat bezpośrednich w UE. Wyrównywanie to może nie satysfakcjonuje w 100%, ale jest widoczne. Są kraje, w których wymiar płatności hektarowych zmniejsza się, są też takie, gdzie się zwiększa, mimo że przeciętna europejska spada. Zwrócono również uwagę, że rozwój polskiej wsi nie musi być finansowany wyłącznie z II filaru WPR. Prawdopodobnie w większym stopniu będzie finansowany ze środków polityki spójności.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.

Opracowano w BPS, BKS